

ЗНАЧАЈ ПОШТОВАЊА ОБАВЕЗЕ ПРИЈАВЕ КОНЦЕНТРАЦИЈЕ

Закон о заштити конкуренције („Службени гласник РС“ бр. 51/09), који је почео да се примењује 01.11.2009. године, утврдио је обавезу пријаве концентрације (нотификација), на начин и под условима прописаним овим законом и Уредбом о садржини и начину подношења пријаве концентрације („Службени гласник РС“ бр. 89/09). Такође је утврдио дужност учесника у концентрацији да прекину спровођење концентрације до доношења решења Комисије, као и њену надлежност да у случају спровођења концентрације супротно овим обавезама, одреди меру заштите конкуренције учеснику на тржишту, у облику обавезе плаћања новчаног износа у висини највише 10% од укупног годишњег прихода.

Неколико година примене Закона представља сасвим сигурно довољно дуг период да се сви на које се он односи, упознају са могућностима и границама које је поставио, али и ставом Комисије да га доследно спроводи у свим његовим сегментима. Стога Комисија жели да пошаље јасну поруку свим учесницима на тржишту, да непоштовање обавеза које се односе на пријаву концентрације и прекид спровођење концентрације до доношења решења Комисије, представљају озбиљну повреду Закона и да ће се у случајевима у којима се утврди њено постојање, решењем одредити мера заштите конкуренције.

Европска комисија је 10. јуна 2009. године, донела одлуку којом је одређена казна од 20.000.000,00 евра белгијској компанији Electrabel S.A., једној од водећих европских енергетских компанија, због стицање контроле над Compagnie National du Rhône SA (CNR) из Француске, које је спроведено без одлуке Комисије, односно због непоштовања обавезе „мировања“ спровођења концентрације до добијања одлуке Комисије. Важно је напоменути да је Electrabel поднео 2008. године пријаву концентрације, коју је Комисија одобрила, али уз задржавање права да утврди стварни датум стицања контроле. Одлуком из јуна 2009. године, утврђено је да је Electrabel S.A., стекао *de facto* појединачну контролу над француском компанијом 23. децембра 2003. године, без претходног одобрења ЕК. Казну, односно одлуку Комисије је потврдио и Општи суд (некада Првостепени суд), пресудом из децембра 2012. године, којом је одбијена жалба компаније Electrabel. Европска комисија је пре овог случаја, донела само неколико одлука којима су одређене казне због непоштовања обавезе пријаве концентрације и повреде обавезе да се застане са њеним спровођењем, али је висока казна у конкретном случају, била одређена применом критеријума као што су величина компаније, дужина трајања повреде и постојање одређене праксе ЕК у оваквим случајевима. Став Комисије је био да се повреда мора сматрати озбиљном, без обзира на оцену саме концентрације, јер је пропуштање обавезе у супротности са основним приципом ЕУ Уредбом о контроли концентрације, који обезбеђује претходну, *ex ante* контролу концентрација од значаја за ЕУ.

Разлог за упознавање са овом одлуком Европске комисије, која је вероватно већ позната појединим учесницима на тржишту, је потреба да се укаже на чињеницу да поштовање законом прописаних обавеза није пука формална дужност учесника у концентрацији, односно стицаоца/стицалаца контроле. Напротив, ради се о обавези коју пре свега треба посматрати у контексту могућих негативних ефеката који концентрације за које није прибављено одобрење Комисије могу имати на конкуренцију и значаја који управо претходна контрола концентрација има у обезбеђивању заштите од ограничавања,

нарушавања или спречавања конкуренције, односно стварања или јачања доминантног положаја учесника концентрације на релевантном тржишту.